

Ручная работа

Фааміранавы цуд
Александрыі Лапуцкай

У яе руках распускаюцца прыгожыя пралескі, яркія дзьмухаўцы, квітнеюць валошкі, макі, ружы, півоні, спеюць сакавітыя ягады, як жывыя выглядаюць рознакаляровыя насякомыя...
Усё гэта з'яўляецца на свет з дапамогай даволі сучаснага дэкаратыўнага матэрыялу — фаамірану (успененай гумы), з якім працуе майстар аўтарскіх брошак і інтэр'ерных кампазіцый Александрыя ЛАПУЦКАЯ.
Мы вырашылі пагутарыць з дзяўчынай пра сакрэты стварэння дэкаратыўных вырабаў, а таксама даведацца, дзе вучаць фом-майстэрству, ці трэба насамрэч станавіцца рамеснікам і чаму яе ўпрыгажэнні карыстаюцца папулярнасцю.

— **Раскажыце, калі пачалося ваша захапленне рукадзеллем?**

— Яшчэ ў дзяцінстве я любіла маляванне, лепку, была вельмі цікаўным дзіцем. У дарослым узросце ў якасці хобі займалася шыццём, не прафесійна, вядома. Майстравала розныя рэчы: сумкі, спадніцы, лялек. Зыходным пунктам стала мая работа. Падчас студэнцтва падпрацоўвала ў краме тавараў для рукадзелля, там і пачала падрабязна вывучаць і спрабаваць розныя тэхнікі.

— **Дзе вы навучаліся гэтаму рамяству?**

— Я ніколі не лічыла сябе прафесійным фом-фларыстам. Фааміранам занялася зусім выпадкова. Дома ляжаў пластык, вырашыла паспрабаваць вырабіць з яго прымітыўную ружу. Вынік спадабаўся, хоць тады ён быў далёкі ад ідэалу. Захапілася на нейкі час гэтым заняткам. Сур'ёзна да фаамірану я прыйшла з другой спробы, працавала ў прымітыўных тэхніках (на той момант у інтэрнэце хапала розных майстар-класаў). Пасля адклала амаль на год сваё захапленне.

— **Памятаеце сваю першую работу?**

— Першы выраб, які да гэтага часу ёсць у мяне ў асартыменце, — чартапалох. Сфатаграфавала і размясціла работу ў свой акаўнт у Instagram. Маім сябрам спадабалася арыгінальнае рэч. На той момант я супрацоўнічала з крамай адзення, якая брала на рэалізацыю мае старыя вырабы — ружачкі, заколкі і г. д. Прывнесла да іх чартапалох

ЗВЯЗДА

і адну з маіх улюбёных паллявых кветак — цыкорый. Казалі, што за іх нават спрачаліся дзве пакупніцы (смяецца). А ў 2017-м спантанна вырашыла паўдзельнічаць у выстаўцы «Млын». У студзені стварыла старонку ў сеціве, запампавала туды першыя работы, і заказы пасыпаліся імгненна. Хоць вырабаў было ўсяго чатыры, праз тыдзень у мяне ўжо былі трывалы старт і падпісчыкі, якія самі прыходзілі на маю старонку без рэкламы.

— **У асноўным вашы вырабы прадстаўлены**

ў выглядзе кветак, лекавых раслін, насякомых, прычым усё вельмі падобнае да арыгінала.

— Я ніколі не ставіла сабе за мэту наблізіць выраб да арыгінала. Хутчэй гэта аўтарская стылізацыя. Існуе асобны кірунак у фом-фларыстыцы, задачай якой з'яўляецца выкананне вырабу вельмі падобным да сапраўднага. Я ж прыкмячаю асобныя нюансы: колер, фактуру, пасадку падвяночкавага лістка, пялёстка. І ўвасабляю гэты натуралістычны элемент праз стылізаванае аўтарскае бачанне.

— **Раскажыце пра тэхніку выканання і матэрыял.**

— Насамрэч выкарыстоўваю вялікую колькасць матэрыялаў, і мне падабаецца ўжываць розныя тэхнікі, змешваць стылі. У маім арсенале прысутнічаюць і фааміран, і палімерныя гліны, і поліўрэтанавы ліццёвы пластык. Так, так, я выкарыстоўваю і ліццё! Іншы раз сама ствараю сіліконавыя молды (ад англ. mold — адліваць. — «Зв.») альбо так званыя формы для вадкага пластыку. Мне падабаецца асвойваць новыя тэхнікі. У мяне няма спецыяльнай адукацыі ў мастацкай сферы. Я проста адкрываю Google і чытаю артыкулы пра ўласцівасці матэрыялаў, а далей у работу ўкладаюцца фантазія і практычныя эксперыменты. Атрымліваецца такая творчая эксперыментальная лабараторыя.

— **Значыць, ваша прафесійная дзейнасць не звязана з творчасцю?**

— Па адукацыі я сацыёлаг, але ні дня не працавала па абранай прафесіі. Пасля ўніверсітэта амаль адразу аформіла рамесніцтва і стала займацца творчасцю.

Мае веды і навыкі, якія набыла за гады вучобы, дапамагаюць мне правільна расставіць прыярытэты ў сваёй рабоце, аналізаваць патрэбы патэнцыйнага пакупніка. Цяпер жыццё змянілася так, што маё захапленне не стала прафесійнай дзейнасцю, а мая прафесійная адукацыя — хобі.

— **Аднак гэта захапленне прыносіць вам якія-ніякі грошы...**

— Вось ужо не першы год я бяру ўдзел у розных выстаўках і магу сказаць, што пры належным і рацыяналь-

ным выкарыстанні пэўнага ведання рынку, запатрабаванасцяў, тэндэнцый, попыту магчыма вызначыць формулу ідэальнага тавара, на якім можна добра зарабіць. Маёй мэтай гэта пакуль не з'яўляецца. У залежнасці ад месяца і сезона, а таксама ад колькасці прыкладзеных намаганняў рамеснікі і дызайнеры могуць альбо добра зарабіць, альбо сысці ў нуль. Часам у мінус, але гэта ўжо форс-мажор. Такое здараецца нячаста. Лёгка нічога не дастаецца, бо гэта несупынная работа рук і абавязкова галавы.

— **Ведаю, што вашы работы актыўна купляюць і заказваюць праз Instagram. Можце апісаць свайго патэнцыйнага кліента?**

— За гэтыя тры гады брошкі паспелі разляцецца ў многія куткі: ад поўначы Расіі да ЗША, шэрагу краін Еўропы і Кітая. Часта мае вырабы бяруць у падарунак. Упрыгожанні заказваюць і тэлеведучыя, і высокапастаўленыя асобы, часта купляюць дызайнеры. Дарэчы,

маванне — усё залежыць ад канфігурацыі вырабу. Брошкі можна насіць падчас дажджу і снегу, бо фааміран, як я ўжо казала, — гума, і не баіцца вільгаці. А вось ад хатніх гадзінцаў неабходна хаваць (смяецца). Таксама трэба памятаць, што фааміран добра гарыць, таму прасваць рэч нельга.

— **Колькі прыкладна часу ідзе на выраб адной брошкі?**

— Складана так адразу сказаць. Напрыклад, чартапалох я магу зрабіць за гадзіну. А калісьці гэта зай-

— **Напэўна, плануеце і далей прасоўваць свой праект?**

— Я чалавек вельмі цікаўны. Сёння магу быць упэўнена, што хачу распрацаваць нейкі новы выраб і развіваць свой праект, укладаць туды ўсе свае сілы і сродкі, вывучаць новае ў гэтым кірунку. А заўтра магу прачнуцца і захацець стаць блогерам ці сацыёлагам. Справа выпадку. Цяпер я дызайнерка аксесуараў, якая працуе над развіццём сваёй сферы, і для мяне гэта істотна.

— **Што б вы парайлі чалавеку, які хоча навучыцца гэтаму рамяству і распачаць сваю ўласную справу?**

— Усё залежыць ад таго, чаго чалавек насамрэч жадае. Займацца творчасцю дзеля душы ці дзеля продажу сваіх вырабаў. Раю выбіраць першае. Пра другое ў многіх людзей складзена вельмі

мала паўтары-дзве. Півонія звычайна вырабляецца за тры гадзіны пры ўмове, што работа ідзе добра, а матэрыял не падводзіць.

Пры гэтым трэба ўлічваць, што я магу на тыдзень-другі з галавой акунуцца ў работу. Не хадзіць на сустрэчы, не тэлефанаваць сябрам. Іншы раз вольны выбіраць сам. Ты працуеш толькі на свой вынік. Ці паспееш выканаць заказы ў тэрмін альбо падрыхтавацца да выстаўкі і прадставіць тое, што хацелася, — залежыць толькі ад цябе самога, тваіх уласных рэсурсаў і гатоўнасці ахвяраваць чымсьці іншым.

размытае ўяўленне. Бо гэта таксама работа. Ці гатовыя вы ператварыць тое, што вам падабаецца, у работу? Ці гатовыя вы ўзяць на сябе ўсю рызыку? Займайцеся рукадзеллем для душы! Радуйце сябе і атрымлівайце ад гэтага задавальненне. Што датычыцца фаамірану, у інтэрнэце ёсць маса платных і бясплатных майстар-класаў. Калі захочаце проста авалодаць тэхнікамі, можаце скарыстацца імі, калі ж вашай задачай з'яўляецца выкананне аўтарскага прадукту, не раю выкарыстоўваць чужыя майстар-класы.

Надзея ЗУЕВА.
Фота з архіва героя.